

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200131
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8222200131.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina, a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD., v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., právne zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpenému: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 2Csp/2/2022-349 zo dňa 21.07.2022, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„I. Súd u r č u j e, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere dobrá pôžička č. 1560014343, zo dňa 06.02.2015, uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Žalovaný j e p o v i n n ý vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1 709,01 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 1 709,01 Eur, odo dňa 02.02.2022 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku

III. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere dobrá pôžička č. 1560014343, zo dňa 06.02.2015, uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, v časti (5) Zmluva o úvere, podmienky úveru, záverečné ustanovenia, bod 5.4., v znení: „Banka a Dlžník/Spoludlžník sa dohodli, že Banka si može započítat svoje pohľadávky zo ZoU voči pohľadávke Dlžníka/Spoludlžníka z ktoréhokoľvek Účtu alebo vkladu vedeného Bankou. Banka je z tohto dovodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek prevod penážnych prostriedkov, či inak neumožniť Dlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek účte Dlžníka/Spoludlžníka alebo s vkladom Dlžníka/Spoludlžníka, s čím Dlžník/Spoludlžník podpisom ZoU súhlasí. Zmluvné strany sa dohodli, že ako prejav započítania postačuje doručenie výpisu, z ktorého bude zrejmý deň a rozsah započítania.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere dobrá pôžička č. 1560014343, zo dňa 6.2.2015, uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom, v časti (5) Zmluva o úvere, podmienky úveru, záverečné ustanovenia, bod 5.17., v znení: „Dlžník/Spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: a) poplatky podľa ZoU“, b) úrok z omeškania, c) zmluvný úrok z úveru, d) splátka istiny úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 06.02.2015 zmluvu o úvere dobrá pôžička č. 1560014343, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 5.000 eur. Poukázal na to, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá neobsahovala všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ZoSÚ). O skutočnosti, že sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil, sa dozvedel od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej aj „združenie“), o čom svedčí prehlásenie zo dňa 25.10.2021. Keďže pre nedostatky v zmluve je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov, pričom žalobca získal úver vo výške 5.000 eur a žalovanému uhradil sumu 6.709,01 eura, domáha sa vydania bezdôvodného obohatenia v sume 1.709,01 eura. Okrem toho žalobca uviedol, že predmetná spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku uvedenú v časti (5) zmluvy o úvere, podmienky úveru, záverečné ustanovenia, bod 5.4., keďže táto zmluvná podmienka s ním nebola osobitne dojednaná a spôsobuje hrubú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán v jeho neprospech. Z rovnakých dôvodov považuje za neprijateľnú aj zmluvnú podmienku uvedenú v časti (5) zmluva o úvere, podmienky úveru, záverečné ustanovenia, bod 5.17. Táto zmluvná podmienka je hrubo nevyvážená, pretože umožňuje započítať platby žalobcu na iný účel, akým je splatenie istiny, a to bez ohľadu na jeho vôľu. V dôsledku tejto zmluvnej podmienky sa vzťah v otázke plnenia stáva pre spotrebiteľa netransparentným a konanie dodávateľa nepredvídateľným.

3. Žalovaný k žalobe uviedol, že zmluvný vzťah medzi ním a žalobcom trval do 01.02.2017, pokiaľ žalobca dobrovoľne splatil celý zostatok úveru. Vzhľadom na to, že žalobca uplatnil žalobu na súde až po uplynutí viac ako 4 rokov od splatenia úveru, žalovaný navrhol, aby súd posúdil konanie žalobcu aj cez prizmu dobrých mravov v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere podľa žalovaného obsahuje počet mesačných splátok úveru 108, dátum prvej mesačnej úhrady 25.03.2015 a dátum konečnej splatnosti úveru 25.02.2024, z čoho priamo vyplýva, že doba trvania zmluvy bola 9 rokov. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že v zmluve neboli uvedené všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN, žalovaný uviedol, že nie je zrejmé, ktoré konkrétne predpoklady neboli v tejto súvislosti uvedené. Dodal, že základné parametre úveru boli uvedené v čl. 5.1. zmluvy o úvere. Pokiaľ ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku uvedenú v čl. 5., bod 5.4. zmluvy, poukázal na to, že žalobca neuviedol, v čom konkrétne mal byť ukrátený na svojich právach. V súvislosti so žalobcom tvrdenu neprijateľnou zmluvnou podmienkou uvedenou v čl. 5., bod 5.17 zmluvy, žalovaný uviedol, že táto zmluvná podmienka bola so žalobcom individuálne dojednaná, o čom svedčí žalobcom v zmluve zaškrtnuté políčko „ÁNO“ obsiahnuté pod textom tohto zmluvného ustanovenia. Uviedol, že aplikáciu Obchodného zákonníka v spotrebiteľských sporoch, a tým aj prednostné započítavanie úhrad spotrebiteľa na príslušenstvo akceptuje podľa žalovaného aj aktuálna rozhodovacia činnosť Ústavného súdu SR, a to rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 307/2020, z ktorého okrem iného vyplýva, že s poukazom na § 369 ods. 3 Obchodného zákonníka zákonodarca jednoznačne akceptuje vznik spotrebiteľských vzťahov aj v režime Obchodného zákonníka.

4. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že žalovaný ako banka poskytla žalobcovi úver v sume 5.000 eur, ktorý sa žalobca zaviazal banke splatiť v 108 mesačných splátkach, s ročnou úrokovou sadzbou 17,90 %, výškou mesačnej splátky 95 eur, dátumom prvej mesačnej úhrady do 25.03.2015, RPMN banky vo výške 19,44 %, priemernou RPMN vo výške 17,33 %, celkovou čiastkou úveru 10.078,15 eura, splatnosťou každej ďalšej splátky k 25. dňu v mesiaci, dátumom konečnej splatnosti úveru 25.02.2024. Súd mal tiež z výpisu z účtu žalobcu za obdobie od 06.02.2015 do 01.02.2017 preukázané, že žalobca čerpal úver v celkovej výške 5.000 eur dňa 06.02.2015 a žalovanému k

01.02.2017 splatil celkovo sumu 6.709,01 eura, čo znamená, že nad sumu poskytnutého úveru, platil žalovanému sumu 1.709,01 eura.

5. Z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa, HOOS, zn. H 206/21 zo dňa 25.10.2021 súd zistil, že žalobca sa dňa 10.06.2021 obrátil na toto združenie v súvislosti s posúdením zmluvy č. 1560014343 uzavretej so žalovaným dňa 06.02.2015. Združenie ho informovalo, že ide pravdepodobne o zmluvu bezúročnú a bez poplatkov a o tom, že vzhľadom na poskytnutý úver a splatenú sumu, má právo od žalovaného žiadať bezdôvodné obohatenie v sume 1.709,01 eura.

6. Súd prvej inštancie vyhodnotil zmluvu o úvere ako bezúročnú a bez poplatkov, a to z dôvodu, že zmluva neobsahovala obligatórne údaje v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) a y) ZoSÚ ktorými sú údaj o dobe trvania zmluvy tak, ako to stanovuje zákon o spotrebiteľských úveroch a správne uvedená priemerná RPMN. Mal za to, že v danej veci od priemerného spotrebiteľa, v tomto prípade žalobcu so stredoškolským vzdelaním bez maturity, nemožno očakávať, že si dobu trvania zmluvy spočíta spôsobom prezentovaným žalovaným. Doba trvania zmluvy bola neprehľadná aj pre právneho zástupcu žalobcu, ktorý dobu trvania zmluvy vypočítal na 107 mesiacov, teda 8 rokov a 11 mesiacov. Ďalej poukázal na to, že žalovaný poskytoval úver ako banka, preto pre neho boli smerodajné údaje o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrtrok 2014, a nie údaje týkajúce sa veriteľov za 3. štvrtrok 2014. Ak teda žalovaný ako banka v zmluve uviedol údaj o priemernej RPMN vo výške 17,33 %, ktorá bola relevantná za dané obdobie, ale pri novoposkytnutých úveroch veriteľmi (nie osobitne bankami) priemernú RPMN uviedol nesprávne, pretože správne mala byť uvedená vo výške 12,70 %.

7. Ohľadom skúmania bonity pred uzavretím zmluvy súd prvej inštancie uviedol, že banka (žalovaný) disponovala údajmi poskytnutými zo strany spotrebiteľa o jeho príjme, rodinnom stave, vlastníctve nehnuteľností, či počte vyživovaných detí. Banka disponovala aj výstupom zo Sociálnej poisťovne, z ktorého vyplynulo, že žalobca je zamestnaný a jeho priemerný vymeriavací základ za posledné 3 mesiace bol vyšší ako 387 eur. Zo žiadneho predloženého dôkazu nie sú zrejmé výdavky žalobcu, ako napr. náklady na domácnosť, náklady na bývanie, výdavky na základné a iné životné potreby, atď. Žalovaný tvrdil, že bonitu žalobcu preveroval aj v registri SRBI, ale o tvrdenej skutočnosti nepredložil dôkaz. Právny zástupca žalovaného sa na pojednávaní nevedel vyjadriť, či ide o nedopatrenie alebo či daný dôkaz neexistuje. Prvoinštančný súd uviedol, že len objektívnym porovnaním príjmov a výdavkov spotrebiteľa môže banka náležite, obozretne a s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver. Súd zastáva názor, že žalovaný nekonal s odbornou starostlivosťou a bonitu žalovaného preveril povrchno a formálne. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Žalovaný totiž posudzoval schopnosť žalobcu splácať úver bez akýchkoľvek údajov o jeho výdavkoch a zároveň nepreukázal, aby nahliadol do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácať úver (SRBI, NRKI). Vychádzajúc z uvedeného súd vyhodnotil, že žalovaný hrubo porušil svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1, v dôsledku čoho je potrebné v súlade s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

8. Súd prvej inštancie sa vysporiadal aj s námietkou premlčania vznesenou žalovaným a dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je premlčaný. Uviedol, že subjektívnu premlčaciu dobu je potrebné odvíjať od toho, kedy sa žalobca skutočne dozvedel o bezdôvodnom obohatení. Mal preukázané, že o bezdôvodnom obohatení sa žalobca dozvedel v júni 2021 po tom, čo Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS predložil zmluvu na posúdenie. Ako relevantný argument nemožno v tomto smere vyhodnotiť tvrdenie žalovaného, že vzhľadom na predčasné splatenie úveru dňa 01.02.2017, ako aj s poukazom na podanie žaloby dňa 20.01.2022, žalobca podal žalobu po uplynutí subjektívnej premlčacej doby. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobca sa o tom, že k bezdôvodnému obohateniu došlo a kto zaň zodpovedá, dozvedel v júni 2021 a ak podal žalobu dňa 20.01.2022, podal ju v rámci plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby. Uvedené závery sú zároveň v zhode s rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít, napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/29/2021 zo dňa 28.09.2021, resp. sp. zn. 7Cdo/268/2021 zo dňa 28.02.2022). Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe súd prvej inštancie uviedol, že podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka je potrebné jej plynutie odvíjať od momentu, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu. Vzhľadom na to, že podľa zmluvy bol žalobcovi poskytnutý úver dňa 06.02.2015, žalobca úver predčasne splatil dňa 01.02.2017, ako aj s poukazom na to, že žaloba bola na

súd podaná dňa 20.01.2022, je na mieste konštatovať, že žalobca splatil žalovanému istinu úveru a tiež sumu 1.709,01 eura nad sumu poskytnutého úveru v rámci desaťročnej objektívnej premlčacej doby, ktorá by uplynula najskôr v roku 2025, keďže prvá splátka bola splatná dňa 25.03.2015. Vychádzajúc z uvedeného súd dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je premlčaný.

9. Súd prvej inštancie konštatoval, že vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, plnenie žalobcu prevyšujúce istinu, t.j. suma 1.709,01 eura, predstavuje bezdôvodné obohatenie, ktoré je žalovaný povinný vydať s poukazom na § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu súd žalobe v tejto časti vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 1.709,01 eura so zákonným úrokom z omeškania v sadzbe 5 % ročne od druhého dňa po doručení žaloby žalovanému. Žalovanému bola žaloba doručená dňa 31.01.2022 a podľa § 563 Občianskeho zákonníka bol žalovaný povinný plniť dňa 01.02.2022 a keďže neplnil, od 02.02.2022 sa dostal do omeškania.

10. Prvoinštančný súd uviedol, že žalobca taktiež žiadal, aby súd určil, že úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere dobrá pôžička zo dňa 06.02.2015, je bezúročný a bez poplatkov. Poukázal na to, že určovací petit je relevantný a znamená odstránenie spornosti práva žalobcu, ktorý z dôvodu nesplnenia si povinnosti žalovaného zaplatil viac, ako mal. Hoci žalobca uplatnil aj žalobu na plnenie, jeho právo ako právo spotrebiteľa domáhať sa určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru vyplýva priamo z právneho predpisu (§ 11 ods. 4 ZoSÚ). V záujme zabezpečenia právnej istoty žalobcu – spotrebiteľa, preto súd prvej inštancie pojal do výrokovej časti tohto rozsudku určujúci výrok o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru s poukazom na nedostatky zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) a y) ZoSÚ, ako aj s poukazom na hrubé porušenie povinnosti žalovaného podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, ktoré boli podkladom pre určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, súd prvej inštancie považoval za právne bezvýznamné zaoberať sa ďalšími nedostatkami v zmluve.

11. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v bode 5.4 zmluvy, súd prvej inštancie uviedol, že sa jedná o dojednanie, ktoré spočíva v jednostrannom prejave vôle banky započítať svoje pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere voči pohľadávke spotrebiteľa, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Totiž spotrebiteľovi obdobné právo zo zmluvy nevyplýva. Okrem toho hrubú nerovnováhu v právach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spôsobuje aj dojednanie o tom, že banka si osobuje právo ovplyvniť prevod alebo nakladanie s peňažnými prostriedkami spotrebiteľa, čo je potrebné považovať za významný zásah do majetkových práv spotrebiteľa. Hrubú nerovnováhu vytvára aj spôsob, ktorým môže banka konať, keďže jej na to postačí len zaslanie výpisu bez toho, aby tento úkon so spotrebiteľom vopred prejednala.

Zmluvnú podmienku uvedenú v bode 5.17 zmluvy, súd prvej inštancie taktiež vyhodnotil ako dojednanie, ktoré spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ide o zmluvné dojednanie, ktoré je súčasťou formulárovej zmluvy, ktorej znenie nemôže spotrebiteľ ovplyvniť. Je nepochybné, že spotrebiteľ má vždy záujem na prednostnom splatení istiny, čomu však bráni uvedené dojednanie, ktoré sleduje výsostne ekonomický záujem banky na úkor oprávnených záujmov spotrebiteľa rozhodnúť o účele platby. Tým eliminuje spotrebiteľa v plnení oprávnených záujmov, a teda splatiť najskôr sumu poskytnutej istiny. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že je nepochybné, že zmluva o úvere je upravená v Obchodnom zákonníku, avšak v prejednávanej veci sa prioritne jedná o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a násl. Občianskeho zákonníka, ktorá podlieha právnomu režimu zákona o spotrebiteľských úveroch. Právna úprava ochrany spotrebiteľa je potom v danom prípade zásadná a ustupuje jej úprava podľa obchodného práva.

Súd prvej inštancie zdôraznil, že obe zmluvné podmienky sú súčasťou formulárových zmlúv, ktoré žalovaný ako banka predkladal v rozhodnom období neurčitému množstvu klientov. Je nepochybné, že spotrebiteľ, v tomto prípade žalobca, zmluvné podmienky individuálne nevyjednal. Nič na tom nemení ani tvrdenie žalovaného o tom, že pokiaľ ide o zmluvnú podmienku podľa čl. 5., bod 5.17 zmluvy, táto bola so žalobcom individuálne dojednaná, o čom svedčí žalobcom v zmluve zaškrtnuté políčko „ÁNO“ obsiahnuté pod textom tohto zmluvného ustanovenia. Súd však uvádza, že ide o zaškrtnutie políčka v elektronickej podobe na vopred predpísanom tlačive, pričom bolo na žalovanom, aby preukázal, že zmluvné podmienky so žalobcom individuálne dojednal, čo ale nepreukázal. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Preto súd uvedené zmluvné podmienky určil za neprijateľné.

12. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. - Civilný sporový poriadok (CSP), podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalobca bol v spore v celom rozsahu úspešný, priznal mu voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

13. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný, ktorý predmetný rozsudok napadol v celom rozsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) CSP. Žalovaný naďalej zotrval na vznesenej námietke premlčania, ktorú považuje za dôvodnú. Nestotožnil sa s názorom súdu, ktorú uviedol v bode 54. odôvodnenia, a teda že žalobca sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel v júni 2021 a ak podal žalobu dňa 20.01.2022, podal ju v rámci plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby. Mal za to, že žalobca musel mať vedomosť o tom, že plní v prospech žalovaného bezprostredne po uzavretí zmluvy. Ak, žalobca predpokladal, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, tak jeho rozsah mu bol známy najneskôr po splatení poslednej splátky úveru, t. j. 1.2.2017. Na základe týchto údajov vedel určiť koľko finančných prostriedkov uhradil v prospech žalovaného. Od tohto momentu teda žalobca mohol iniciovať súdne konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia. Nestotožnil sa s argumentmi súdu, ktoré majú odôvodňovať plynutie desaťročnej premlčacej doby namiesto trojročnej, ktorá by uplynula pred podaním žaloby dňa 1.2.2020, počítaná od momentu splatenia úveru (1.2.2017). Navyše, aplikácia 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty je v príkrom rozpore s rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít, s ktorými sa prvoinštančný súd nevysporiadal.

Nesúhlasil s tým, že formulovaná doba trvania zmluvy je neprehľadná. V zmluve je presne uvedený počet mesačných splátok (108). Na základe ďalšej základnej matematickej operácie (delenie) a elementárnej vedomosti, že jeden rok má dvanásť mesiacov, možno potom jednoducho dospieť k záveru, že doba trvania zmluvy je presne 9 rokov (nie 8 rokov a 11 mesiacov). V tomto zmysle poukázal na Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.4.2022 sp. zn. 1Cdo/167/2021. Mal za to, že záver súdu o nesprávne uvedenej výške priemernej RPMN je príliš formalistický. V čl. 5.1 zmluvy o úvere boli exaktne stanovené nasledujúce údaje: výška schváleného úveru, počet mesačných splátok, dátum končenej splatnosti úveru, výška mesačnej splátky, úroková sadzba, RPMN, priemerná RPMN, celková čiastka, ktorú má klient zaplatiť, splatnosť prvej mesačnej splátky.

Poukázal na to, že súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil, že žalobca nikdy nekontaktoval osobne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Všetky úkony spojené s prípadom vybavovala manželka žalobcu, ktorá nebola účastníčkou spornej úverovej zmluvy, ani stranou sporu. Súd v odôvodnení rozsudku iba jednoducho skonštatoval, že dané konanie nie je v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu, že je v súlade so zákonom (§ 20 ods. 1 zákona o rodine a § 145 ods. 1 OZ).

Žalovaný sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, o neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 5.4 zmluvy. Poukázal na to, že z odôvodnenia súdu nie je zrejmé, v čom má spočívať hrubý nepomer medzi právami kontrahentov. Ak žalobca neplnil svoj záväzok riadne a včas, je primerané a v bankovej praxi štandardné, že žalovaný mohol použiť jeho prostriedky na započítanie proti svojej splatnej peňažnej pohľadávke. Navyše, žalovaný k použitiu dotknutého ustanovenia zmluvy počas zmluvného vzťahu nepristúpil. Poprel, že by zmluvná podmienka uvedená v bode 5.17 zmluvy spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi zmluvnými stranami a dodal, že ide o modifikáciu spôsobu započítania podľa § 566 ods. 2 OZ.

Zdôraznil, že žalobca sám dobrovoľne predčasne splatil úver, čím ukončil aj zmluvný vzťah medzi ním a žalovaným a následne po štyroch rokoch uplatňuje námietky vo vzťahu k úverovému kontraktu v súvislosti s ktorým si však žiadne podstatné skutočnosti údajne ani len nepamätá. Žalovaný je toho názoru, že žalobca mohol byť zneužitý tretími osobami, alebo všetky skutočnosti smerujú k tomu, že on sám zneužíva svoje práva a postavenie s ochranou slabšej strany a jeho konanie nie je zosúladiťné s dobrými mravmi. Žalovaný trval na tom, že riadne posúdil bonitu žalobcu a jeho reálnu schopnosť uhradiť svoje záväzky, pričom po celý čas postupoval s odbornou starostlivosťou v zmysle ustanovení § 7 ods. 1 ZoSÚ. Navrhol aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

14. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý zotrval na celej právnej argumentácii a skutkových tvrdeniach uvedených v prvoinštančnom konaní, pričom vyjadrenia uvedené žalovaným označil za nesprávne. V súvislosti s absenciou obligatórnych náležitostí sa v plnom rozsahu stotožnil so závermi prvoinštančného súdu uvedenými v odsekoch 64. a 65. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Podľa žalobcu nie je dôvodná námietka premlčania, vznesená žalovaným. Žalobca sa vyjadril

k zmätočnosti tvrdení žalovanej, napr. ohľadom skutočnosti, že žalobca mal podpísať prehlásenie združenia HOOS, ktoré ale on nikdy nepodpisoval, pretože toto prehlásenie vydalo právo toto združenie. Za absurdné taktiež považuje tvrdenie žalovaného o tom, že jeho právny zástupca JUDr. Igor Šafranko ho v konaní nezastupuje, pretože mu nemal udeliť plnú moc, čo taktiež nie je pravdou a čo uviedol žalobca priamo na pojednávaní dňa 21.7.2022, keď sa jasne vyjadril, že podpis na plnomocenstve je jeho podpisom a na základe plnomocenstva splnomocnil práve tohto advokáta na zastupovanie v tejto veci. Žalobca sa vyjadril taktiež k skúmaniu bonity, pričom v žiadosti o úver uviedol, že jeho príjem predstavuje 430 eur a pokiaľ by si bol žalovaný splnil riadne svoje povinnosti s odbornou starostlivosťou, bol by dopytom zistil, že jeho manželka je nezamestnaná a že má ešte vyživovaciu povinnosť k dcére. V rozhodnom období bola výška životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu 198,09 eura, pre ďalšiu spoločne posudzovanú fyzickú osobu 138,19 eura a pre nepľnoleté nezaopatrované dieťa 90,42 eura, čo spolu predstavuje 426,64 eur a pri mesačnej splátke 95 eur a príjme 430 eur mesačne, to predstavuje hodnotu mínus 91,64 eur. Za hrubé porušenie povinnosti žalovaného taktiež považuje žalobca to, že žiadnym spôsobom neskúmal jeho výdavky. Vyjadril sa aj ku skutočnosti, že úver splatil predčasne, však bolo to z dôvodu refinancovania tohto úveru. V súvislosti s neprijateľnými zmluvnými podmienkami sa vyjadril tak, že tieto predstavujú už notoricky známe neprijateľné zmluvné podmienky používané žalovaným. Taktiež poukázal na to, že rozsudok súdu prvej inštancie je jasný, zrozumiteľný, čo sa týka odôvodnenia všetkých jeho záverov, a preto ho navrhuje ako vecne správny potvrdiť a uplatnil si trovy odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

15. K vyjadreniu žalobcu podal žalovaný odvolaciu repliku, v ktorej zotrval na dôvodnosti odvolania v celom rozsahu a na odvolacích dôvodoch.

16. K replike žalovaného už žalobca odvolaciu dupliku nepodal.

17. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) osobami oprávnenými podať odvolanie (§359 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z dôvodov uvedených v odvolaní, ako aj konanie, ktoré rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzalo, v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods.1 CSP a contrario), vychádzajúc z toho, že nariadenie pojednávania vo veci nevyžadovala potreba zopakovania, doplnenia dokazovania, ani dôležitý verejný záujem. Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi uvedenými v odvolaní do tej miery, že nebol oprávnený rozsudok preskúmať z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne do uplynutia odvolacej lehoty uvedené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli, ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 03.01.2024 (§ 219 ods. 3 CSP).

18. Odvolací súd poukazuje na to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje všetky skutkové zistenia a právne posúdenie dôležité pre rozhodnutie prejednávanej veci. Jeho závery sú konzistentné, logické a presvedčivé. Je zároveň aj jasné a preskúmateľné, a preto odvolací súd na toto rozhodnutie v celom rozsahu odkazuje s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP a na zdôraznenie jeho správnosti uvádza odvolací súd nasledovné:

19. V súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného ohľadom chýbajúceho údajov o dobe trvania zmluvy odvolací súd poukazuje napr. na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/167/2021 zo dňa 27.04.2022, z ktorého, okrem iného, vyplýva: „Podľa dovolacieho súdu potrebné dobu trvania spotrebiteľského úveru vo všeobecnosti chápať ako celkovú dobu medzi uzatvorením zmluvy a okamihom, dokedy je spotrebiteľ povinný najneskôr splatiť úver, resp. pokiaľ je tento okamih závislý na ďalších okolnostiach, predpokladaný okamih konečného splatenia úveru. Ak je spotrebiteľský úver uzavretý na určitú dobu trvania spotrebiteľského úveru, možno dobu jeho trvania uvádzať v prípade krátkodobých spotrebiteľských úverov napr. v týždňoch, mesiacoch, resp. nie sú vylúčené ani dni. Preto podľa dovolacieho súdu, i bez explicitného uvedenia údajov o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (napr. v prípade prejednanom dovolacím súdom - doba trvania úveru: 120 mesiacov), je zrejmé, že zmluva o spotrebiteľskom úvere primeraným a zrozumiteľným spôsobom, nepripúšťajúcim pochybnosti aj z perspektívy tzv. priemerného spotrebiteľa, obsahovala informáciu pre spotrebiteľa o dobe (či čase) jej trvania v súlade s § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ v znení účinnom do 30.4.2018 vo svetle eurokonformného výkladu článku 10 ods. 2 písm. c/ smernice o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, a tak umožňovala spotrebiteľovi v čase podpisu zmluvy poznať časový rozsah záväzku“.

V zmluve, ktorá je predmetom tohto konania je uvedený dátum prvej mesačnej úhrady: dňa 25.03.2015, dátum konečnej splatnosti úveru: dňa 25.02.2024 a doba splácania úveru: 108 mesiacov. Na základe týchto údajov je možné bezpečne určiť dobu trvania zmluvy, pričom táto je podľa názoru odvolacieho súdu exaktne vyjadrená údajom 108 mesiacov, pričom aj keď je táto náležitosť uvedená ako „doba splácania úveru“ a nie „doba trvania zmluvy“, je zrejmé, o aký údaj sa jedná a prílišným formalistickým prístupom nemožno, bez ďalšieho, uzavrieť, že v zmluve absentuje táto obligatórna náležitosť. Odvolací súd taktiež poznamenáva, že z príslušnej právnej normy (zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch) expressis verbis ani nevyplýva, akým konkrétnym údajom má byť vyjadrená táto náležitosť, teda či sa má jednať o dni, mesiace, roky. S poukazom na tieto skutočnosti, ako aj vyššie citované rozhodnutie najvyššieho súdu odvolací súd dospel k záveru, že námietka žalovaného ohľadom skutočnosti, že v predmetnej zmluve neabsentuje uvedenie doby trvania zmluvy je dôvodná.

20. Za nedôvodnú ale odvolací súd vyhodnotil námietku žalovaného týkajúcu sa nesprávne uvedenej výšky priemernej RPMN, k čomu žalovaný v podstate uviedol iba to, že záver súdu prvej inštancie je formalistický. Následne sa žalovaný v tejto stati už vyjadroval iba k matematickému výpočtu RPMN, poukázal na stanoviská Najvyššieho súdu, avšak táto skutočnosť nebola predmetom konania na súde prvej inštancie. V súvislosti s uvedením priemernej RPMN odvolací súd poukazuje na to, že tento údaj je v zmluve uvedený nesprávne v hodnote 17,33 %, pričom sa jedná o priemernú RPMN, ktorá sa vzťahuje k veriteľom všeobecne, avšak žalovaný je bankou, na ktorú sa vzťahujú súhrnné informácie o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch poskytovaných bankami a pobočkami zahraničných bánk, pričom výška tejto priemernej RPMN za tretí štvrtrok roku 2014 predstavovala výšku 12,70 %, čo predstavuje rozdiel skoro 5 percentuálnych bodov. Tieto údaje sú voľne prístupné z verejných registrov Ministerstva financií SR. Uvedenie nesprávneho údajá RPMN je klamaním spotrebiteľa, a preto nie je možné priznať takejto praktike miernejšie dôsledky ako tie, ktoré predpokladá § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z.. Povinnosťou žalobcu vystupujúceho v postavení dodávateľa bolo postupovať voči spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou, a teda uviesť údaj o RPMN zodpovedajúci skutočnosti v samotnej zmluve o úvere. Zákon č. 129/2010 Z.z. ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia tejto faktickej nerovnováhy medzi dodávateľom a spotrebiteľom, bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel čo najlepšie posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Bez toho, aby boli v zmluve uvedené objektívne údaje umožňujúce spotrebiteľovi orientovať sa medzi úvermi poskytovanými rôznymi dodávateľmi a posudzovať výhodnosť podmienok, za akých má byť spotrebiteľovi úver poskytnutý, nedochádza k naplneniu cieľa zákona o spotrebiteľských úveroch. S ohľadom na ust. § 11 tohto zákona je preto opodstatnené žalobcovi nepriznať nárok na úroky a poplatky. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že súdy sú povinné z úradnej povinnosti (ex officio) skúmať, či spotrebiteľské zmluvy obsahujú všetky obligatórne náležitosti, bez ohľadu na to, či spotrebiteľ v súdnom konaní priamo namieta absenciu niektorej z týchto náležitostí.

21. Ďalším dôvodom, ktorý správne súd prvej inštancie vyhodnotil ako dôvod pre záver, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, bolo nedostatočné skúmanie bonity žalobcu, spočívajúce v tom, že žalovaný nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, čo súd prvej inštancie správne vyhodnotil ako hrubé porušenie jeho povinností, keďže žalovaný nepreukázal, že skúmal údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave žalobcu ako spotrebiteľa, resp. že nahliadol do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že aj keď žalovaný v tejto súvislosti súdu poskytol určité skutkové tvrdenia, tieto žiadnym spôsobom nepreukázal, pričom jeho povinnosťou je nielen zisťovať majetkové pomery, ale tieto aj náležite preverovať a samozrejme súdu o tom poskytnúť hodnoverné dôkazy. Žalovaný súdu poskytol listinu označenú ako „dáta dopytu“, ktorý sa týka žalobcu, avšak takýto výstup nie je úplne jednoznačný a nepochybne z neho nevyplývajú žiadne výdavky, resp. rodinný stav žalobcu, pričom aj keď sa žalovaný vyjadril, že žalobca už v čase uzavretia zmluvy nemal nezaopatrené deti. Žalobca, práve naopak, uviedol, že v tom čase bola manželka nezamestnaná a mali ešte jedno nezaopatrené dieťa. Keďže žalovaný nepreukázal skúmanie bonity žalobcu výpisom z príslušného registra, ale ani relevantnými údajmi minimálne o výdavkoch a rodinnom stave žalobcu, mal odvolací súd za to, že žalovaný ako veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou a hrubo porušil svoje povinnosti vyplývajúce z § 7 ods. 1 citovaného zákona, v dôsledku čoho sa úver taktiež považuje za bezúročný a bez poplatkov.

22. Súd prvej inštancie sa taktiež správne vysporiadal so žalovaným vznesenou námietkou premlčania, keď správne na prejednávanej veci aplikoval plynutie 2 ročnej subjektívnej premlčacej lehoty, ktorá plynie v rámci 10 ročnej objektívnej premlčacej lehoty v zmysle § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka (OZ). Vo všeobecnosti platí pri posudzovaní plynutia subjektívnej premlčacej doby, že rozhodujúcim okamihom pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je nadobudnutie skutočnej vedomosti oprávneného subjektu o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa bezdôvodne obohatil na jeho úkor. Už Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. I.ÚS 51/2020 zo dňa 9.6.2020 uviedol, že posúdenie skutočnej vedomosti o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, sa posudzuje vždy podľa konkrétnych skutkových okolností. V prejednávanej veci bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru nastupuje ex lege ako dôsledok porušenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca ako spotrebiteľ plnil nad rámec požičanej istiny, žalovaný ako dodávateľ služby prijal ako veriteľ od žalobcu plnenie nad rámec zákona, preto sa bezdôvodne obohatil. Žalovaný tvrdil, že subjektívna premlčacia lehota začala žalobcovi plynúť najneskôr po zaplatení poslednej splátky úveru, t.j. dňa 01.02.2017. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že pokiaľ by žalobca v priebehu plnenia si povinností vyplývajúcich z úverovej zmluvy (úhrady mesačných splátok) bol mal reálnu vedomosť o tom, že sa veriteľ na jeho úkor bezdôvodne obohacuje, nebol by žalovanému zaplatil finančné prostriedky nad sumu istiny poskytnutého úveru (5.000 eur). To, že sa žalobca dozvedel o tom, že už plnil viac ako mal a že došlo k bezdôvodnému obohateniu, zistil až po tom, čo bola zmluva predložená na posúdenie Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, teda 10.06.2021. K tomuto momentu žalobca nadobudol skutočnú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd taktiež poukazuje na to, že súdna prax týkajúca sa začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je už ustálená, o čom svedčí aj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.9.2021 sp. zn. 5Cdo/299/2021 (R 14/2022), ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 2/2022: „Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktorá je bezúročná a bez poplatkov, je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve“. Preto aj odvolací súd považoval odvolaciu námietku žalovaného týkajúcu sa počiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty za nedôvodnú.

23. Čo sa týka objektívnej premlčacej lehoty pre vydanie bezdôvodného obohatenia, tak aj jej aplikácia prešla určitým názorovým vývojom pri posudzovaní úverových zmlúv, ktoré majú spotrebiteľský charakter. Súdny dvor uviedol v rozhodnutí C-485/19, že za okolností, o ktoré ide v prejednávanej veci, existuje nezanedbateľné riziko, že sa spotrebiteľ nebude počas lehoty na plnenie vyplývajúce z úverovej zmluvy dovoľávať svojich práv priznaných právom únie, keď k premlčaniu v trojročnej premlčacej dobe podľa § 107 ods. 2 OZ dôjde aj vtedy, keď spotrebiteľ sám nie je schopný posúdiť, či je zmluvná podmienka nekalá, alebo keď nevedel o nekalej povahe zmluvnej podmienky. Potrebné je preto zohľadniť znevýhodnené postavenie spotrebiteľa, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a skutočnosť, že je možné, že spotrebiteľia nevedia o svojich právach, a preto Súdny dvor na prvú položenú prejudiciálnu otázku vo veci C-485/19 odpovedal tak, že: „Zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle Smernice 93/13, alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami Smernice 2008/48, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu“. Táto odpoveď Súdneho dvora na posudzovanie plynutia 3 alebo 10 premlčacej doby bola zásadná pre prijatie uznesenia Najvyššieho súdu SR z 28.2.2022 pod sp. zn. 7Cdo/268/2021, ktoré bolo uverejnené ako R 15/2022 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 2/2022, podľa ktorého „analogická aplikácia 10-ročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-485/19 zo dňa 22.4.2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky“. Na základe uvedeného potom odvolací súd musí konštatovať, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít je irelevantné, či bezdôvodné obohatenie, ktoré získal dodávateľ na úkor spotrebiteľa, vzniklo v dôsledku neprijateľných zmluvných podmienok, alebo absencie obligatórnych náležitostí úverovej zmluvy, vždy je potrebné v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-485/19 aplikovať analogicky 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu v úverových spotrebiteľských vzťahoch.

24. Predmetom konania bolo zároveň aj posúdenie zmluvných podmienok z hľadiska ich neprijateľnosti, teda neplatnosti, tak ako to navrhol žalobca. Z obsahu spisu je nepochybné, že medzi stranami sporu bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Uvedené je dôvodom k tomu, aby boli súdnej kontrole podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Prítom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy. S určením určitej zmluvnej podmienky za neprijateľnú je spojený významný právny následok spočívajúci v tom, že dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, čo vyplýva z ust. § 53a OZ.

25. Odvolací súd sa stotožňuje s vyčerpávajúcim odôvodnením súdu prvej inštancie týkajúcim sa posúdenia neprijateľných zmluvných podmienok. Na doplnenie iba uvádza, že spôsobenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa videl aj odvolací súd v skutočnosti, že žalovaný si podľa zmluvnej podmienky uvedenej v bode 5.4. zmluvy mohol započítať akékoľvek pohľadávky zo zmluvy o úvere voči pohľadávke dlžníka/spoludlžníka z ktoréhokoľvek účtu alebo vkladu vedeného bankou. V súdnej praxi sa vo veľkom množstve objavujú aj prípady, kedy si banky ako veritelia, účtujú rôzne poplatky, ktoré neboli dohodnuté priamo v zmluve, ale veritelia sa ich zaplata domáhajú titulom úpravy vychádzajúcej zo sadzobníkov alebo všeobecných obchodných podmienok, ktoré ale nie sú so spotrebiteľom individuálne dojednané, čo nepochybne spôsobuje nerovnováhu zmluvného vzťahu v neprospech spotrebiteľa.

Zmluvná podmienka uvedená v podmienkach v bode 5.17 je hrubo nevyvážená, pretože nerešpektuje nepochybný oprávnený ekonomický záujem spotrebiteľa na tom, aby najskôr splatil istinu úveru. Dojednaná zmluvná podmienka nielenže zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pretože nerešpektuje jeho vôľu a oprávnené záujmy a umožňuje dodávateľovi bezvýhradne presadzovať jeho ekonomické záujmy, ale odporuje aj ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 566 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd poukazuje na to, že táto zmluvná podmienka týkajúca sa započítania platieb zhoršuje postavenie dlžníka oproti ustanoveniu § 566 Občianskeho zákonníka, pretože určuje spôsob započítania platieb, ktorý by bol proti vôli dlžníka, pokiaľ by dlžník logicky žiadal započítať platbu výlučne na istinu dlhu. Ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku, tak ako to konštatuje súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí.

26. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že takto formulované zmluvné podmienky spĺňajú definičné znaky neprijateľných zmluvných podmienok, pričom nie je podstatné, či žalovaný počas trvania zmluvného vzťahu tieto podmienky vo vzťahu k zmluvná podmienka uvedená v bode 5.4 zmluvy nebola jednoznačne individuálne dojednaná a aj keby bol mal žalobca ako spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa s jej obsahom pred podpisom zmluvy, nemohol ovplyvniť jej obsah (§ 53 ods. 2 OZ). Čo sa týka zmluvnej podmienky uvedenej v bode 5.17 zmluvy, tak aj keď sú pri tejto zmluvnej podmienke uvedené kolónky „áno“, resp. „nie“, zo zmluvy je podľa názoru odvolacieho súdu zrejmé, že označenie križička pri kolónke „áno“ nerealizoval samotný žalobca, ale jedná sa o predtlačенý údaj, pričom podľa názoru odvolacieho súdu je zrejmé, že pokiaľ by bol žalobca s odbornou starostlivosťou informovaný o obsahu tejto zmluvnej podmienky, je nelogické, aby žalobca s takýmto obsahom, ktorý ho jednoznačne znevýhodňuje, súhlasil. Z obsahu dokazovania zároveň nevyplývalo, aby bol žalovaný žalobcu dostatočne informoval o obsahu tejto zmluvnej podmienky, preto mal odvolací súd za to, že žalovaný nepreukázal, že táto zmluvná podmienka bola individuálne dojednaná, a preto je správny aj záver súdu prvej inštancie o jej neprijateľnosti.

27. Z odvolania žalovaného taktiež vyplynulo, že konanie žalobcu je podľa jeho názoru v rozpore s dobrými mravmi, keďže žaloba bola podaná takmer po siedmich rokoch od uzavretia zmluvy o úvere, takmer po piatich rokoch od platenia úveru. Žalobca tiež nevyužil svoje právo odstúpiť od zmluvy, nenavrhol, aby došlo k modifikácii podmienok zmluvy, napr. formou dodatku, nepodal sťažnosť alebo reklamáciu na poskytnuté bankové služby. Žalobcovi neinicioval žiadne súdne, rozhodcovské, ani iné konanie a ani žalobca neinicioval žiadne mimosúdne rokovanie pred podaním žaloby a prekvapivo podal na žalovaného túto žalobu.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že výkon práv žalobcu, aj s ohľadom na žalovaným uvádzané dôvody, nie je s poukazom na ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka v rozpore s dobrými mravmi. Skutočnosť, že žaloba bola podaná takmer po siedmich rokoch od uzavretia zmluvy, resp. takmer po piatich rokoch od splatenia úveru, nezakladá rozpor s dobrými mravmi, pričom aj

z rozhodnutí najvyšších súdnych autorít vyplýva, že určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, resp. neprijateľných zmluvných podmienok nie je časovo obmedzené. Rozpor s dobrými mravmi nemôže zakladať ani to, pokiaľ spotrebiteľ nevyužil svoje právo odstúpiť od zmluvy o úvere, pričom je zrejmé, že žalobca úver predčasne splatil práve z dôvodu jeho refinancovania (z dôvodu vysokého úroku), čo logicky zakladá záver, že iný veriteľ mu poskytol výhodnejšie úverové podmienky. Nepodanie sťažnosti alebo reklamácie taktiež nezakladá rozpor s dobrými mravmi a ako vyplýva z odôvodnenia súdu prvej inštancie, žalobca po tom, ako sa dozvedel o existencii združenia, toto kontaktoval a svoju situáciu začal riešiť práve podaním tejto žaloby, pričom aj keď je možné dať za pravdu žalovanému, že nebolo preukázané, aby žalobca inicioval nejaké mimosúdne jednanie, toto ale nie je podmienkou pre podanie žaloby.

28. Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že súd prvej inštancie správne zamietol návrh žalobcu na doplnenie dokazovania vykonaním znaleckého posudku znalcom z odboru písomoznalctva z dôvodu, že podľa jeho názoru podpis na plnomocenstve, ktoré udelil žalobca jeho právnomu zástupcovi, nie je podpisom žalobcu. Toto tvrdenie vyvrátil samotný žalobca na pojednávaní dňa 21.7.2022, keď sa jednoznačne vyjadril, že podpis na plnomocenstve je jeho podpisom a že splnomocnil práve svojho právneho zástupcu na zastupovanie v tejto veci.

Žalovaný v odvolaní taktiež namietal, že rozsudok súdu je nepreskúmateľný, že ním došlo k odmietnutiu spravodlivosti, že v ňom absentuje riadne a presvedčivé odôvodnenie, čo má za následok jeho nepreskúmateľnosť a čo zakladá tzv. inú vadu konania. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na teoretické východiská týkajúce sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia, avšak konkrétne nešpecifikoval, v čom má spočívať nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie, pričom, ako sa už odvolací súd vyjadril, v celom rozsahu odkazuje na rozsiahle a vyčerpávajúce odôvodnenie všetkých námietok žalovaného, pričom iba skutočnosť, že tieto vyjadrenia nie sú v súlade s predstavami samotného žalovaného, nezakladá automaticky nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie.

29. Odvolací súd opätovne poukazuje na to, že súd prvej inštancie správne posúdil bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, keď z úradnej povinnosti skúmal, či zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti, pričom dospel k záveru, že zmluva neobsahuje minimálne správny údaj o priemernej hodnote RPMN a taktiež správne uzavrel, že žalovaný nepreukázal skúmanie bonity žalobcu s dostatočnou odbornou starostlivosťou, čo má za následok hrubé porušenie povinností vyplývajúcich z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ a čo má taktiež za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za tejto situácie zároveň správne priznal žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a taktiež správne skutkovo, ako aj právne vyhodnotil žalovaným vznesenú námietku premlčania. Rovnako správne posúdil neprijateľnosť zmluvných podmienok tak, ako sú citované vo výrokovej časti jeho rozsudku. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým a dostatočným zisteniam a na takto zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Odvolací súd zároveň nezistil žiadnu inú vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. S poukazom na vyššie uvedené preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

30. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 255 ods.1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol žalobca plne úspešnou stranou konania, preto mu patrí nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP prvoinštančným súdom samostatným uznesením.

31. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).